

Anti-pestbeleid

🌿 Visie van de school 🌿

Onze school wil staan voor **openheid**, **verbondenheid** en **gelijke kansen** voor elke leerling. Het **open karakter** van onze openluchtschool maakt het mogelijk om problemen **bespreekbaar** te maken in een sfeer van **respect** en **vertrouwen**. ([bijlage 1](#) visietekst van onze school)

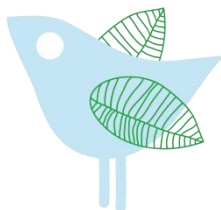
Daarom wordt er veel aandacht besteed aan **Relationele Vorming**. Zowel binnen de klasgroep als met de ganse school.

Wij **dromen** van een **pestvrije school**. Samen willen we er werk van maken om leerlingen te begeleiden in hun sociale omgang. Om vanuit **positieve houding** negatief gedrag bij te sturen door leerlingen hun **problemen** te leren **oplossen** door **praten**, **afspraken** maken en **samen** naar **oplossingen** leren zoeken.

🌿 Hoofddoelen van het anti-pestbeleid 🌿

- **Preventief** pesten aanpakken door een duidelijke aanpak en afspraken in een sfeer van verbondenheid.
- **Respectvol** met elkaar leren omgaan.
- Een goed onderbouwde **speelplaatswerking** die reeds start in de kleuterschool.
- Leerlingen **bewust maken** van het belang van fijne omgangsvormen en communicatie.
- Leerlingen **opvangen**, **opvolgen** bij problemen.
- Pesten **bespreekbaar** maken en **effectief aanpakken**.
- **Stop** leren zeggen bij **ongewenst gedrag** en leren **verwoorden waarom** het voor hen ongewenst is.
- **Stop aanvaarden** en **effectief stoppen** met ongewenst gedrag.

Activiteiten die de sociale omgang en samenhang bevorderen

Jaarthema's en themalied

Wij werken reeds vele jaren met **jaarthema's** waarin relationele vaardigheden hun plaats vinden.

Enkele **voorbeelden** van thema's:

- Ik ben ik, jij bent jij, toch is dat te samen wij! (zijn wie je bent met oog voor de anderen)
- Sterren op de klasvloer (ieder heeft talenten)
- Groot zijn in iets klein (attent zijn, het kleinste gebaar appreciëren)
- Er zit een schat verborgen in jezelf (omgaan met elkaar)

Dit schooljaar is het thema: "Openlucht kleurt je leven! "

Bij elk thema hoort ook telkens een **lied** (bijlage 2, enkele voorbeelden van themaliederen) dat aan de ganse school wordt aangeleerd. De liederen worden geschreven en gecomponeerd door Piet De Kok leerkracht eerste leerjaar. Met het lied wordt telkens het schooljaar ingezet en het wordt regelmatig gezongen tijdens vieringen, zangmomenten, bij het afsluiten van de dag, ...

Rond het jaarthema worden allerlei activiteiten in vieringen , in lessen gedaan en het vormt de rode draad door het schooljaar.

Kind - kind momenten

Er wordt veel klas of leerjaar doorbrekend gewerkt. Zo worden de sociale vaardigheden niet enkel in de klas maar ook daarbuiten geoefend. Grote leerlingen werken met kleinere leerlingen. Enkele voorbeelden van activiteiten:

- Samen **knutselen** (lagere school en kleuterschool samen)
- **Sherborne** en **sport** met twee klassen samen (kleuter en lagere school klas)
- **Paddenstoelenjacht** in de schooltuin met leerlingen van derde leerjaar en leerlingen van de tweede kleuterklas.
- **Tutorlezen:** Leerlingen van het vierde leerjaar lezen met leerlingen van het eerste leerjaar, vijfde met het tweede en het zesde met het derde leerjaar. Naast het lezen maken zij samen een leesmap en bezoeken samen de boekenbeurs op school. De leesmakkers nodigen elkaar uit voor toonmomenten in hun klas (toneel, tentoonstelling eigengemaakte werkjes).
- **Sport- en spel begeleiding** tijdens de middagspeeltijd: kleine groepjes van het vijfde leerjaar begeleiden voetbal met de kleuters van de derde kleuterklasjes en spelen spelletjes met de kleuters op de speelplaats.
- **Sportdag van** tweede kleuterklas wordt begeleid door leerlingen van het vijfde en het zesde leerjaar.
- **Samen aan tafel:** leerlingen van het vijfde en het zesde leerjaar zitten per twee of drie bij de leerlingen van het eerste en het tweede leerjaar. Zij schenken in en helpen de kleinsten waar het nodig is.

- **Voorlezen:** leerlingen van vijf en zes lezen tijdens de voorleesweek voor voor de kleuters en het tweede en derde leerjaar.

(bijlage 3 foto's van enkele van deze activiteiten)

Gezamenlijke activiteiten met de ganse school

We organiseren vier maal per jaar een **zangmoment** met de ganse school. We zingen het nieuwe schooljaar in tijdens de eerste week van het **schooljaar**. Het nieuwe themalied wordt aangeleerd. De eerste week van het nieuwe **kalenderjaar** zingen we het jaar in en wensen we elkaar het beste toe. Bij de start van de **lente** zingen we bij de "Lenon-boom " en zo herdenken we twee leerlingen en een leerkracht die gestorven zijn en verwelkomen we de ontluikende natuur. De **laatste schooldag** wuiven we elkaar uit met een aantal van onze themaliederen en ons speciale 't Is weer voorbij -lied.

Preventief aanpakken van pesten : de speelplaatswerking

Een aantal jaar geleden namen enkele leerkrachten van de **kleuterschool** het **initiatief** om de **speelplaatwerking** structuur te geven en zo het spelen te verbeteren en conflicten te leren voorkomen en/of op te lossen.

3

De speelplaats werd in verschillende **zones** opgesplitst en bij elke zone werd een **dier** als symbool geplaatst. De **dieren** zijn gekozen volgens hun **eigenschappen**. B.v. de **egelzone** is de rustige zone waar leerlingen die op zoek zijn naar een rustig plekje zich kunnen terugtrekken zoals een egel zich in een bolletje terugtrekt, de zandbak is de **regenwormzone**, de luifel is de **vleermuiszone**, de **haas** kan rondspringen op het grote sportveld en de **eekhoornzone** is voor de kleinere voetballers. De toiletten worden bewaakt door de **(wc-)jeend**.

In elke zone is er een **stopbord** waar leerlingen een time-out kunnen nemen of waar ze naar toe gestuurd worden als leerkrachten vinden dat ze een time-out nodig hebben. Van kleins af leren de kinderen **stop zeggen** tegen **ongewenst en storend gedrag**. Naarmate ze opgroeien leren ze ook **uit te drukken** wat hen stoort .Zo leren ze met elkaar in **dialoog** gaan.Ze reageren ook gepast op een stop van een medeleerling. (bijlage 3 bis stoplied)

De speelplaatswerking wordt in de kleuterschool **spelenderwijs** aan gebracht. (bijlage 4 speelplaatswerkingsspel) De leerkrachten spelen **toneel** om de dieren en zones voor te stellen en om problemen te leren benoemen. Er werden **filmpjes** (bijlage 5 filmpjes) opgenomen die de regels duidelijk maken. Er werd een **boek** (bijlage 5bis boek) samengesteld dat gebruikt wordt in de klas om regelmatig de werking te herhalen. Gedurende het schooljaar wordt er regelmatig tijd gemaakt om de werking terug onder de aandacht te brengen. Dit gebeurt o.a. met een **lied** met bijhorend **dansje**. De leerkrachten die toezicht doen op de speelplaats dragen een **fluovestje** met achterop het dier dat symbool staat voor de zone waar zij toezicht houden. Zo zien de kinderen dadelijk waar ze terecht kunnen voor hulp.(bijlage 6 foto's van de speelplaatswerking)

De speelplaatswerking kwam tot stand door een **speelplaatswerkgroep**. Hun ideeën werden telkens aan de ganse groep voorgelegd op een personeelsvergadering en er wordt regelmatig **geëvalueerd** en **bijgestuurd**.

Sinds vorig schooljaar werd een **aangepaste werking** in de **lagere school** ingevoerd. Dit zowel op **vraag** van **leerkrachten** als van **leerlingen**. In het **leerlingenparlement** kwamen problemen op de speelplaats ter sprake. De leerlingen gaven aan dat er nood was aan duidelijke afspraken. De bestaande afspraken werden onder de loupe genomen en aangevuld door het leerlingenparlement. In het leerlingenparlement zetelen leerlingen vanaf het tweede leerjaar en wordt **elke klas** van de lagere school **vertegenwoordigd** door 1 leerling. De te bespreken **items** worden **vooraf** in de **klas** besproken en de afgevaardigden komen met de **ideeën** en voorstellen naar de **vergadering**. De begeleidende leerkrachten brengen verslag uit aan het ganse team en daar wordt de knoop dan doorgehakt.

Zo kwamen de zones, grotendeels overgenomen van de kleuterschool en aangepast aan de speelplaats van de lagere school, en de bijhorende afspraken tot stand. De **afspraken** werden opgenomen in het **samenlevingsboekje** (bijlage 7 samenlevingsboekje). Dit boekje werd volledig besproken in de klas en is daar ook ter beschikking. Bij het begin van elk schooljaar wordt dit boekje terug besproken en wordt er een **anti-pestcontract** met de klas ondertekend. Voor elke graad is er een aangepast contract. (bijlage 8 anti-pestcontracten) Deze contracten hangen in elke klas op een zichtbare plaats.

Pestproblemen melden, bespreken en aanpakken

Vorig schooljaar hebben we een **meldpunt** opgestart en **stappenplannen** (bijlage 9 stappenplannen) opgemaakt voor het aanpakken van pest- en gedragsproblemen.

De ganse groep leerkrachten volgde tijdens een **pedagogische studiedag** een opleiding voor het voeren van **hulpverlenende gesprekken**. Deze **opleiding** werd gegeven door **Jaklien Laporte**. Met een kleinere groep van 25 leerkrachten volgden we een vervolgcursus van 4 woensdagnamiddagen. Twee leerkrachten gingen aan de slag als leerkrachten waar leerlingen terecht kunnen met problemen, om problemen te melden. De leerlingen kozen voor de naam **vip-juf** waarin VIP staat voor **Vrienden In Problemen**.

Leerlingen, ouders en leerkrachten kunnen terecht via een **meldbus** (VIPbus) waarin zij een brief kunnen steken waarop ze kort een probleem melden of via een **mailadres** speciaal voor pestproblemen. Deze werking werd duidelijk gemaakt in alle klassen en met een folder. (bijlage 10 folder). Uiteraard blijven de eigen leerkrachten en directie ook aanspreekbaar voor deze problemen.

De **ouders** werden **op de hoogte** gesteld tijdens een **ouderavond** ingericht door de **ouderraad**. Ook de ouders ontvingen de folder. De ouderraad werd betrokken bij het opstellen van de folder. We kregen reeds veel positieve reacties

Naast de folder werden er voor de **leerkrachten** duidelijke **stappenplannen** opgesteld voor het opvolgen van problemen.

Wij hebben gekozen om **problemen op te lossen** door de partijen met elkaar te laten **praten** om **samen tot oplossingen** te komen. Bij een melding wordt er in eerste instantie met het slachtoffer of diegene die het probleem meldt gesproken. Als zij het zien zitten wordt er samen met de pester gesproken of eerst afzonderlijk. Het slachtoffer bepaalt mee hoe er gewerkt wordt. Er volgen steeds **opvolggesprekken**. De klasleerkrachten, directie, ouders en zorgcoördinator worden op de hoogte gesteld als dit nodig blijkt. Er wordt ook melding gedaan in een dossier. Indien nodig wordt er met een **grotere groep** of de **ganse klasgroep** gewerkt. Bij ernstige problemen wordt dit verder opgenomen in overleg met ouders, directie, CLB, klasleerkracht en zorgcoördinator.

De vip-juffen **overleggen** regelmatig met elkaar en met de directie over hun werk en bevindingen. Sinds het oprichten van het meldpunt hebben reeds verschillende kinderen en ouders gebruik gemaakt van vip-bus of mail.

Momenteel werken de vip-juffen nog enkel in de lagere school. Voor de kleuterschool wordt eveneens overwogen om met een gelijkaardige werking van start te gaan. Daarvoor willen we eerst duidelijk weten hoe we dit met kleuters kunnen aanpakken.

Eenmaal per jaar wordt het anti-pesten **extra** in de kijker gezet met een **gezamenlijke activiteit**. Zo werden er t-shirts gemaakt met slogans tegen pesten en deze werden gedragen tijdens de jaarlijkse sponsortocht. Vorig jaar deden we met de hele school mee aan de " Move tegen pesten".

Samen werken aan het pestbeleid

Werkgroep

Een **werkgroep** van een zevental collega's **evalueert** de speelplaatswerking en de vip-juf werking en **verzamelt ideeën** om het pestbeleid en de speelplaatswerking draaiende te houden. Hun ideeën gaan via het kernteam naar alle collega's.

Leerlingenparlement

In het **leerlingenparlement** worden **ideeën** en oplossingen gezocht voor problemen op de speelplaats. Zij doen **voorstellen** over spelmateriaal, **verbeteringen** voor de speelplaatswerking e.d. .

Ouderraad

De **ouderraad** richt **infoavonden** in rond pesten en cyberpesten. De leerkrachten informeren de ouders over het pestbeleid van de school en ook zij mogen voorstellen doen. Zij verzamelen geld door **actie** om o.a. de **speelplaats** te **verbeteren**. Zo zorgden ze o.a. mee voor pingpongtafels, ballenpalen, basketbalpalen, houten trein op de kleuterspeelplaats,... .

Leerkrachten, directie en andere medewerkers

Alle collega's worden betrokken bij het pestbeleid. Alle ideeën, afspraken ,... worden doorgegeven op overlegmomenten en personeelsvergaderingen.

Tijdens de **personeelsvergadering** wordt elke keer een **zorgronde** gehouden waar leerkrachten aandacht kunnen vragen voor bepaalde zorgkinderen die extra opgevolgd, ondersteund , ... moeten worden. Zo kunnen we samen de handen in elkaar slaan om van onze school voor alle kinderen een fijne school te maken.

Werk aan de winkel!

Beleid

Het **beleid** voor de kleuterschool nog verder **uitwerken** en de juiste weg zoeken om te werken met kleine kinderen met probleemgedrag. De werking van de vip-juffen aanpassen voor de kleinsten.

De **werking** in de **lagere school evalueren** en **bijsturen**.

De **ouders** bevragen over hun **bevindingen** over het beleid via ouderraad en oudercontacten.

Vervolg cursussen voor de begeleiding van kinderen en zeker van jonge kinderen.

Speelplaatswerking in de lagere **verder uitwerken**.

Activiteiten

Gedurende het schooljaar **regelmatig** a.d.h.v. toneeltjes, filmpjes, liedjes de afspraken in de kleuterschool **herhalen**.

Activiteiten bedenken om het **stop zeggen** en **aanvaarden** verder aan te **leren**.

Een **activiteit** bedenken voor tijdens de **Vlaamse week tegen pesten**.

7

Materiaal

Speelplaats verder inrichten met aandacht voor de verschillende zones.

Huisje voor sport- en spel **materiaal** op de **speelplaats**